

КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА
ГЕОГРАФІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ

Кафедра економічної та соціальної географії

**РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНА КАРТОГРАФІЯ**

для студентів

галузь знань	10 – природничі науки
спеціальність	106 – Географія
освітній рівень	бакалавр
освітня програма	Урбаністика та міське планування
вид дисципліни	вибіркова

Форма навчання	денна
Навчальний рік	2022/2023
Семестр	5
Кількість кредитів ECTS	3
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Форма заключного контролю	залік

Викладач:

Запотоцька Вікторія Анатоліївна, асистент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р.

Київ – 2022

Розробники:

Мельничук Анатолій Леонідович, доцент кафедри економічної та соціальної географії, доцент, кандидат географічних наук

Запотоцька Вікторія Анатоліївна, асистент кафедри економічної та соціальної географії, кандидат географічних наук

ЗАТВЕРДЖЕНО

« 12 » травня 2022 року

Завідувач кафедри економічної та соціальної географії

 проф. Костянтин МЕЗЕНЦЕВ

Протокол № 15 від

« 12 » травня 2022 року

Схвалено науково - методичною комісією географічного факультету

Протокол № 6 від « 29 » серпня 2022 року

Голова науково-методичної комісії доц. Наталія КОРОГОДА

« 29 » серпня 2022 року

ВСТУП

1. Мета дисципліни – сформувати в студентів здатність розв’язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері суспільно-географічного картографування та виробити практичні навички використання та формування застосування картографічних творів суспільно-географічного змісту.

2. Попередні вимоги до опанування або вибору навчальної дисципліни:

1. успішне опанування дисциплін «Суспільна географія», «Вступ до урбаністичних студій», «Картографія»;
2. знання теоретичних основ суспільної географії, картографії, урбаністики;
3. володіння елементарними навичками складання електронних карт, розробки та використання ГІС.

3. Анотація навчальної дисципліни: Надається характеристика основних принципів, засобів, способів і прийомів складання та використання карт суспільно-географічної тематики, які забезпечують аналіз та синтез знань щодо просторової впорядкованості даних та інформації та територіальної організації суспільства розрізі таких основних питань: інструментарій складання та використання картографічних творів суспільно-географічної тематики; зміст, показники галузевих та синтетичних суспільно-географічних картографічних творів; застосування картографічних творів суспільно-географічної тематики.

4. Завдання. Завдання дисципліни «Суспільно-географічна картографія» полягають у наданні студентам загальних та фахових компетентностей, передбачених освітньою програмою «Урбаністика та міське планування», зокрема:

- здатності до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел при складанні карт суспільно-географічної тематики (ЗК7);
- навичках використання інформаційних і комунікаційних технологій (ЗК5);
- здатності здійснювати збір, реєстрацію і аналіз даних за допомогою відповідних методів (ДЗЗ) і технологічних та програмних засобів (ГІС-платформи) у польових і лабораторних умовах (СК3);
- здатності інтегрувати польові та лабораторні спостереження з теорією у послідовності: від спостереження до розпізнавання, синтезу і моделювання на базі застосування ДЗЗ та ГІС аналізу і моделювання (СК6);
- здатності ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об’єкти у географічній оболонці, їх властивості та притаманні ним процеси (СК10);
- здатності застосовувати знання у практичних ситуаціях (ЗК1).

5. Результати навчання за дисципліною:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи і технології) викладання і навчання	Методи оцінювання та пороговий критерій оцінювання	Відсоток у підсумковій оцінці дисципліни
Код	Результат навчання			
1.1	місце суспільно-географічної картографії в системі географічних наук та зв’язки з іншими науками.	<i>лекції, семінарські заняття, самостійна робота</i>		4%
1.2	теорії, принципи та методи складання карт суспільно-географічної тематики	<i>лекції, самостійна робота</i>		6%
1.3	засоби та способи	<i>лекції, семінарські</i>		4%

	суспільно-географічного картографування	заняття, самостійна робота	Виступи на семінарських заняттях, тематичні контрольні роботи, залік	
1.4	способи та прийоми, показники картографування населення	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.5	способи та прийоми, показники картографування господарства	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.6	способи та прийоми, показники картографування промисловості	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.7	способи та прийоми, показники картографування сільського господарства	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.8	способи та прийоми, показники соціальної сфери	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.9	способи та прийоми, показники картографування виробництва	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.10	способи та прийоми, показники складання прогностичних карт	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		4%
1.11	використання карт суспільно-географічної тематики	лекції, самостійна робота		4%
1.12	застосування карт суспільно-географічної тематики	лекції, самостійна робота		4%
2.1	володіння способами і прийомами складання та використання карт, пошуку обробки та аналізу інформації з різних джерел	лекції, семінарські заняття, самостійна робота	Виступи на семінарських заняттях, тематичні контрольні роботи, залік	до 30%
2.2	володіння методами підбору матеріалів для складання суспільно-географічних карт, їх обробки і представлення	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		
2.3	володіння навичками застосування методів картографічного відображення якісної та кількісної інформації при створенні картографічних зображень	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		
2.4	розробляти додаткові та ілюстративні матеріали карти	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		
2.5	розробляти легенди карт суспільно-географічної тематики	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		
2.6	розробляти картографічну основу для стратегування та прогнозування розвитку території з використанням інформаційних технологій	лекції, семінарські заняття, самостійна робота		
3.1	комунікація: вироблення у студентів практичних навиків професійного	семінарські заняття	Виступи на семінарських	до 10%

	спілкування в процесі складання та використання карт суспільно-географічної тематики;		заняттях, тематичні контрольні роботи, залік	
4.1	автономність та відповідальність: відповідальність, ініціативність і творчість у процесі розробки суспільно-географічних картографічних продуктів	семінарські заняття, самостійна робота	Виступи на семінарських заняттях, залік	до 10%

6. Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	1.1	1.2	1.3	1.4	1.5	1.6	1.7	1.8	1.9	1.10	1.11	1.12
Пояснювати особливості організації географічного простору (P03)												
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук (P05)	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+	+
Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук (P06)				+	+	+	+	+	+	+	+	+

Результати навчання дисципліни (код) Програмні результати навчання (назва)	2.1	2.2	2.3	2.4	2.5	2.6	3.1	4.1
Пояснювати особливості організації географічного простору (P03)	+	+	+	+	+	+	+	+
Збирати, обробляти та аналізувати інформацію в області географічних наук (P05)	+	+	+	+	+	+	+	+
Використовувати інформаційні технології, картографічні та геоінформаційні моделі в галузі географічних наук (P06)	+	+	+	+	+	+	+	+

7. Схема формування оцінки

Рівень досягнення всіх запланованих результатів навчання визначається за результатами написання письмових контрольних робіт, виступів на семінарах, заліку.

Питома вага результатів навчання у підсумковій оцінці за умови її опанування на належному рівні така:

- результати навчання – **1.1 – 1.12 (знання)** – до 4% за кожен (за **1.2.** – до 6%);
- результати навчання – **2.1-2.6 (вміння)** - до 30%;
- результати навчання – **3.1 (комунікація)** - до 10%;
- результати навчання – **4.1 (автономність та відповідальність)** – до 10%.

7.1. Організація оцінювання.

У курсі передбачено 2 змістові частини. Заняття проводяться у вигляді лекцій та семінарських занять. Упродовж семестру проводяться тематичні письмові контрольні роботи.

Підсумкове оцінювання у формі *заліку*, що виставляється за результатами роботи студента впродовж усього семестру і не передбачає додаткових заходів оцінювання для успішних студентів.

Для студентів, які впродовж семестру не досягли мінімального рубіжного рівня оцінки – 60 балів проводиться підсумкова семестрова контрольна робота (тестові завдання), максимальна оцінка за яку не може перевищувати 25 балів.

Студенти, які набрали сумарно меншу кількість балів ніж критично-розрахунковий мінімум – 36 балів до складання заліку не допускаються.

Загалом, формування оцінки спирається на «Положення про організацію освітнього процесу у Київському національному університеті імені Тараса Шевченка», введеного в дію наказом № 716-32 від 31 серпня 2018 року.

7.2. Шкала відповідності

Зараховано / Passed	60-100
Не зараховано / Fail	0-59

8. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин		
		лекції	семінарські роботи	самостійн а робота
1	Об'єкт-переметне поле вивчення суспільно-географічної картографії	2		4
2	Основні інструменти складання карт суспільно-географічної тематики	4		4
3	Картографування населення та населених пунктів	2	2	4
4.	Картографування населених пунктів	4	2	4
5.	Картографування міст. Зонінг міста	4	2	4
6.	Картографування метрополітенських регіонів	4	2	5
7	Картографування об'єктів промисловості	2	2	4
8.	Картографування сфери обслуговування	2	2	4
9.	Картографування суспільно-географічних районів. Загальноекономічні карти	2	2	4
10.	Використання карт суспільно-географічної тематики	2		4
11.	Сфера застосування карт суспільно-географічної тематики	2		4
	Всього	30	14	45

Загальний обсяг **90 год.**, в тому числі:
лекцій – 30 год.,

*семінарські заняття – 14 год.,
самостійна робота – 45 год,
консультації – 1 год.*

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

Основна:

1. Бондаренко Е.Л., Мельничук А.Л., Запотоцька В.А. Суспільно-географічна картографія: навчально-методичний посібник. Київ, Видавець Кравченко Я.О., 2021. 123 с.

Додаткова:

1. Бондаренко Е. Л. Географічні інформаційні системи: навчальний посібник. К.: СПТ “ТОВ “Бавок”, 2011. 160 с.
2. Бондаренко Е. Л. Картографічне моделювання суспільно-географічних процесів: текст лекцій та методичні вказівки до виконання практичних робіт. Вінниця: ДП “ДКФ”, 2004. 40 с.
3. Національний атлас України. Ред. Л. Г. Руденко. К.: ДНВП “Картографія”, 2007. 440 с.
4. Visualization in modern cartography. Alan M. MacEachen, D. R. Fraser Taylor. 1996. 345 с.
5. Thematic Cartography and Geovisualization. Terry A. Slocum and other. Pearson Prentice Hall, 2009. 561 p.
6. Kraak M.J, Ormeling F.J. Cartography: Visualization of Geospatial Data, 2013. 193 с.
7. Michael P. Peterson. Interactive and Animated Cartography. University of Nebraska at Omaha, 2005.